

A 1733/tillväxt**Behandlas i** Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Utskottet för tillväxt och utveckling i Nordens betänkande över

Medlemsförslag**om att grunda nationella rådgivningskommittéer för gränshinderfrågor i de nordiska länderna****Förslag**

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att se över hur man organiserar det nordiska gränshinderarbetet på nationell nivå, såväl vad gäller att tillhandahålla information, vad gäller att fånga upp hinder och problem på myndighetsnivå, för vidareförmedling till departement, samt koordineringen och lösandet av sådana hinder, såväl hinder som identifierats av Gränshinderrådet som av nationella myndigheter och departement. I en sådan översyn av det nationella arbetet med gränshinder, kan man med fördel dra lärdom av arbetet i den finska Rådgivningskommittén.

Bakgrund

Gränshinderarbetet står högt på den politiska dagordningen i Norden. Mobiliteten mellan de nordiska länderna är viktig och hör tätt samman med ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning. Gränshinderarbetet har tre fokusområden: att undanröja existerande gränshinder, att förebygga så att nya gränshinder inte uppstår och att informera om gällande lagar och regler. De flesta av de gränshinder som orsakar problem för invånare och företag när de rör sig över de nordiska gränserna är identifierade, och en lång rad aktörer arbetar för att avlägsna så många som möjligt av dem. Den centrala aktören i Nordisk samarbete är Gränshinderrådet.

Ett effektivt gränshinderarbete förutsätter en effektiv organisation. I Finland har Pohjola-Nordens rådgivningskommitté specialiserat sig på nordiskt gränshinderarbete. Rådgivningskommittén fungerar som nationella förberedningsmöten inför gränshinderrådets möten. Kommittén sammanträder 3-4 gånger årligen, alltid några veckor före Gränshinderrådets möte. Rådgivningskommittén diskuterar brett de gränshinder som kommit upp i olika förvaltningsgrenar och ministerier och ger ett bra underlag för den finska representanten att bekämpa gränshinder i Gränshinderrådets möte. Kommitténs viktigaste uppgifter är att utbyta information och att i ett tidigt skede identifiera gränshinder samt rapportera av dem.

Kommittén består av representanter från Gränshinderrådet, Finlands riksdag, utrikesministeriet, Nordkalotts gränsrådgivning, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, justitieministeriet, Skatteförvaltningen, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, Utbildningsstyrelsen, Befolkningsregistercentralen och Nordiska ministerrådets Hallå Norden i Finland. Rådgivningskommittén är unik i Norden och den erbjuder värdefullt informationsutbyte mellan representanterna.

De positiva erfarenheter man har fått av rådgivningskommitténs arbete kunde fungera som exempel för organiseringen av det nationella gränshinderarbetet även i andra nordiska länder och självstyrande områden.

I det ursprungliga medlemsförslaget, som stammar från hela den finska delegationen i Nordiska rådet föreslås att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att alla nordiska länder skulle skapa nationella rådgivningskommittéer för gränshinderfrågor för att effektivisera och organisera gränshinderarbetet nationellt. Rådgivningskommittéer föreslås även till de självstyrande områdena.

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att alla nordiska länder skulle skapa nationella rådgivningskommittéer för gränshinderfrågor för att effektivisera och organisera gränshinderarbetet nationellt. Rådgivningskommittéer föreslås även till de självstyrande områdena.

Utskottets synpunkter

Den finska delegationens förslag författades under tiden som Gränshinderrådet arbetade under sitt gamla mandat (före 2018). I det gamla mandatet stod att Gränshinderrådets medlemmar KUNDE skaffa sig ett nätverk för att underlätta sitt arbete.

Nordiska rådet är medvetna om att samarbetsministrarna i oktober 2017 godkände ett nytt mandat för Gränshinderrådet, där det framgår att Gränshinderrådets medlemmar SKA ha ett nätverk av det slag som den finska delegationen föreslår, samt att Gränshinderrådets medlemmar SKA hålla möten med dessa nätverk innan man möts i Gränshinderrådets regi.

Dock ska påpekas att den finska rådgivningskommittén och det finska förslaget inte endast är tänkt i relation till Gränshinderrådets arbete, utan att det ska tänkas bredare än så. Det väl sagt så är det viktigt att varje land, utifrån sina förutsättningar, kan organisera sitt nationella gränshinderarbete så som det passar det egna landet.

Nationella nätverk av det slag som föreslås av den finska delegationen i Nordiska rådet kan vara värdefulla fora för att underlätta påverkansarbetet när hinder väl är identifierade och valda och det ska utarbetas lösningar på dessa hinder, samt viktiga kanaler i förhållande till att underlätta informationsarbetet gentemot allmänheten vad gäller hinder som regeringarna inte önskar lösa rent juridiskt.

Nordiska rådet föreslår därför att de nordiska ländernas regeringar ser över hur man organiserat det nordiska gränshinderarbetet på *nationell* nivå, såväl vad gäller att tillhandahålla information, vad gäller att fånga upp hinder och problem på myndighetsnivå, för vidareförmedling till departement, samt koordineringen och lösandet av hinder på nationell nivå, såväl hinder som identifierats av Gränshinderrådet som av nationella myndigheter och departement. I en sådan översyn av det nationella arbetet med gränshinder, kan man med fördel dra lärdom av arbetet i den finska Rådgivningskommittén.

Akureyri, den 10 april 2018

Arto Pirttilahti (cent)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Hanne Dyveke Søttar (FrP)

Henrik Brodersen (DF)

Håkan Svenneling (V)

Juhana Vartiainen (saml)

Juho Eerola (saf)

Mikael Staffas (Lib)

Nils Aage Jegstad (H)

Ólafur Ísleifsson (Flf)

Pyry Niemi (S)

Robert Halef (KD)

Ruth Mari Grung (A)

Solfrid Lerbrekk (SV)

Solveig Sundbø Abrahamsen (H)

Stein Erik Lauvås (A)

Ville Skinnari (sd)